

Εμφάνιση διάσπαρτων μυρμηκιών μετά από εμβολιασμό με BioNTech-Pfizer BNT162b2

Τσιμπιδάκης Αντώνης¹, Γεροχρήστου Μαρία¹, Σιακαντάρη Μαρίνα², Βουρλάκου Χριστίνα³, Σταυρινού Νικολίνα³, Στρατηγός Αλέξανδρος¹, Νικολάου Βασιλική¹

1.Α΄ Πανεπιστημιακή Κλινική Δερματολογίας & Αφροδισιολογίας ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο Ανδρέας Συγγρός, Αθήνα

2.Α΄ Πανεπιστημιακή Παθολογική Κλινική ΕΚΠΑ, Νοσοκομείο Λαϊκό, Αθήνα

3.Παθολογοανατομικό Εργαστήριο, Νοσοκομείο Ευαγγελισμός, Αθήνα

Εισαγωγή:Τα εμβόλια mRNA χρησιμοποιήθηκαν ευρέως μετά την έναρξη της πανδημίας Sars-Cov2 με σκοπό τον περιορισμό της νοσηρότητας και θνησιμότητας από τον ιό. Από τους πρώτους μήνες μετά την εισαγωγή των εμβολιασμών, έχουν αναφερθεί τόσο τοπικές όσο και συστηματικές αντιδράσεις. Οι δερματικές ανεπιθύμητες ενέργειες αφορούν τοπικές αντιδράσεις επιβραδυνομένης υπερευαισθησίας, κνίδωση και κηλιδοβλατιδώδη εξανθήματα. Λιγότερο συχνά χείμετλα, ερπητικές λοιμώξεις και αντιδράσεις τύπου ροδόχρου πιτυρίασης (1,2).

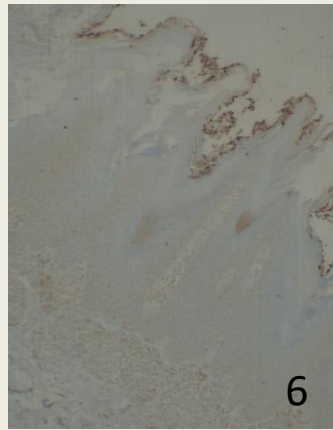
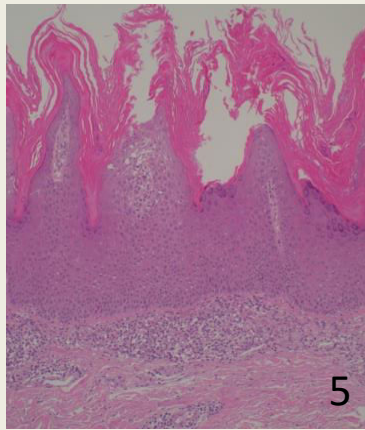
Σκοπός: Παρουσιάζουμε ένα περιστατικό οξείας διάσπαρτης εμφάνισης μυρμηκιών σε ασθενή μετά την 4^η δόση εμβολίου BioNTech-Pfizer BNT162b2.

Υλικό/Μέθοδος: Γυναίκα 80 ετών προσήλθε στο εξωτερικό ιατρείο του νοσοκομείου «Α.Συγγρός» με διάσπαρτες μυρμηκιώδεις υπερκερατωσικές βλατίδες και πλάκες σε κορμό-ράχη, άνω και κάτω άκρα, που εμφανίστηκαν σε διάστημα μίας εβδομάδας μετά την 4^η δόση του εμβολίου. Από το ιστορικό η ασθενής ανέφερε ότι δεν είχε ποτέ διαγνωστεί με μυρμηκιές, κονδυλώματα ή αλλοιώσεις τραχήλου μήτρας. Το λοιπό ατομικό της αναμνηστικό ήταν θετικό για αυτοάνοση γαστρίτιδα και μονοκλωνική γαμμαπάθεια αδιευκρίνιστης σημασίας (MGUS) για την οποία δε λαμβάνει φαρμακευτική αγωγή.

Η κλινική εικόνα παρουσιάζεται στις εικόνες 1 (κάτω άκρα),2 (μηρός),3 (ράχη),4 (αντιβράχιο).

Αποτελέσματα: Ελήφθη βιοψία που ανέδειξε χαρακτηριστική ιστολογική εικόνα HPV λοίμωξης ενώ η ανοσοϊστοχημεία ταυτοποίησε και το στέλεχος HPV-16 (εικόνες 5,6). Τέσσερις μήνες μετά, η ασθενής δεν παρουσιάζει βελτίωση και τέθηκε σε per os αγωγή με ασιτρετίνη 25mg ημερησίως.

Ιστολογική εικόνα τυπική μυρμηκιάς (5): κοιλοκύτταρα στο επιφανειακό τμήμα του επιθηλίου, που χαρακτηρίζονται από περιπυρηνική άλω γύρω από υπερχρωματικούς και ακανόνιστους πυρήνες. Αιματοξυλίνη-ηωσίνη, αρχική μεγέθυνση (x 200). Θετική ανοσοϊστοχημική χρώση στον ιό ανθρώπινων θηλωμάτων (6): Το μονοκλωνικό αντίσωμα ποντικού κατά του HPV (κλώνος K1H8, Dako) που χρησιμοποιήθηκε είναι ανοσοαντιδραστικό στους τύπους HPV 6, 11, 16, 18, 31, 33, 42, 51, 52, 56 και 58, με ανοσοχρώση που περιορίζεται σε μεγάλο βαθμό στους πυρήνες της κοκκιδώδους στιβάδας.

Συμπεράσματα: Πρόκειται για τη δεύτερη αναφορά παρόμοιου περιστατικού μετά τη δημοσίευση των Cazzato et al (3) που αφορούσε 28χρονη με οξεία εμφάνιση μυρμηκίων στο πρόσωπο μετά τη δεύτερη δόση εμβολίου Pfizer. Ο παθοφυσιολογικός μηχανισμός που εμπλέκεται στην πυροδότηση της εν λόγω HPV λοίμωξης χρήζει διερεύνησης. Σε πολύ πρόσφατες δημοσιεύσεις οι Seneff et al (4) πρότειναν ότι ο εμβολιασμός με mRNA εμβόλια μπορεί μέσω μείωσης της ανοσολογικής απόκρισης ιντερφερόνης τύπου-I να προκαλέσει περιορισμένη απάντηση σε ιούς, με αποτέλεσμα των αναζωπύρωση λανθάνουσας ιογενούς λοίμωξης, όπως οι ερπητικές, ενώ υπάρχουν αναφορές για ενεργοποίηση του ιού της ηπατίτιδας-C. Ο συγκεκριμένος μηχανισμός θα μπορούσε να αιτιολογεί και την έξαρση των βλαβών HPV στην ασθενή που περιγράψαμε.

1. McMahan DE, Amerson E, Rosenbach M, Lipoff JB, Moustafa D, Tyagi A, Desai SR, French LE, Lim HW, Thiers BH, Hruza GJ, Blumenthal KG, Fox LP, Freeman EE. Cutaneous reactions reported after Moderna and Pfizer COVID-19 vaccination: A registry-based study of 414 cases. *J Am Acad Dermatol.* 2021 Jul;85(1):46-55.
2. Bellinato F, Maurelli M, Gisondi P, Girolomoni G. Cutaneous Adverse Reactions Associated with SARS-CoV-2 Vaccines. *J Clin Med.* 2021 Nov 16;10(22):5344.
3. Cazzato G, Romita P, Foti C, Lobreglio D, Trilli I, Colagrande A, Ingravallo G, Resta L. Development of Flat Warts on the Cheeks after BioNTech-Pfizer BNT162b2 Vaccine: Is There a Correlation? *Vaccines (Basel).* 2022 Mar 29;10(4):532.
4. Seneff S, Nigh G, Kyriakopoulos AM, McCullough PA. Innate immune suppression by SARS-CoV-2 mRNA vaccinations: The role of G-quadruplexes, exosomes, and MicroRNAs. *Food Chem Toxicol.* 2022 Jun;164:113008.